

OPPSUMMERING REVISJON 2025

NITTEDAL KOMMUNE

MAI 2026

INNHold

1	INNLEDNING	1
1.1	Bakgrunn	1
1.2	De ulike fasene i finansiell revisjon	1
1.2.1	Planlegging	1
1.2.2	Interimsrevisjon	1
1.2.3	Årsoppgjørrevisjon	2
2	UTFØRT REVISJON	3
2.1	Revisjon utført i årsregnskapet 2025	3
2.1.1	Driftsinntekter	3
2.1.2	Driftsutgifter	3
2.1.3	Finans	4
2.1.4	Lønn	4
2.1.5	Investeringsregnskapet	5
2.1.6	Årsregnskapet	5
2.2	Rapporteringspunkter – revisors erfaringer	6
2.2.1	Finans	6
2.2.2	Driftsinntekter	6
2.2.3	Driftsutgifter	7
2.2.4	Lønn	7
2.2.5	Investeringsregnskapet	7
2.2.6	Årsregnskapet	7
2.2.7	Årsberetningen/rapportering intern kontroll	8
2.3	Revisjonsberetning mv.	8

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Som ledd i vår revisjon av Nittedal kommune gis det her en oppsummering av utført planlegging, interimrevisjon og årsoppgjørsrevisjon av årsregnskapet for 2025, som viser hva vårt arbeid har gått ut på og resultat av dette. Endelig bekreftelse av årsregnskapet legges her frem i forbindelse med kontrollutvalgets sak om årsregnskapet for 2025.

1.2 De ulike fasene i finansiell revisjon

1.2.1 Planlegging

Planlegging av revisjon innebærer utarbeidelse av blant annet en overordnet revisjonsstrategi for oppdraget og at vi utarbeider en revisjonsplan. Revisors mål er å planlegge revisjonen slik at revisjonsarbeidet blir utført på en måleffektiv måte.

Det er krav om risikodrevet revisjon. Dette er en metodikk etter internasjonale revisjonsstandarder som alle revisorer må følge. Revisor fokuserer innsatsen på de områdene i kommunen som har høyest risiko for vesentlig feilinformasjon i regnskapet. Målet er å sikre en mer effektiv revisjon ved å rette kontrollhandlinger inn mot områder med størst fare for at uønskede hendelser eller feil oppstår.

Risikovurderingen er en sentral del av planleggingen, hvor revisor identifiserer trusler mot måloppnåelse og feil i finansrapporteringen. Vi jobber mot å få revisjonsrisikoen ned til et akseptabelt nivå. Revisjonsrisiko består av iboende risiko (feil som kan oppstå) og kontrollrisiko (risiko for at kommunens kontroller ikke oppdager feilen). Ved å forstå kommunens risikobilde kan vi som revisor skreddersy revisjonshandlingene, i stedet for å kontrollere alt like grundig. Som en del av planleggingen har vi

- Årlige møter med kommunens ledelse
- Gjennomgang av årsbudsjett og kommunestyremøter, samt fjorårets årsregnskap og årsberetning

Den overordnede revisjonsstrategien ble lagt frem for kontrollutvalget høsten 2025. Strategien utarbeides årlig for å gi kontrollutvalget innsikt i revisors planlagte arbeid, risikovurderinger og fokusområder.

1.2.2 Interimsrevisjon

Interimsrevisjon er en delvis revisjon utført før regnskapsåret er slutt, for å identifisere feil, mangler og forbedringspunkter i regnskapsprosessene i god tid før hovedrevisjonen. Hensikten er å effektivisere årsoppgjøret, forebygge feil og er med på å sikre god intern kontroll i kommunen.

Tidspunktet for interimrevisjonen er at den gjennomføres på høsten i regnskapsåret slik at man får dekket inn store deler av året. Fokuset er her rettet mot evaluering av kommunens interne kontroller, kontrollrutiner og foreløpige regnskapstall.

Fordelen ved interimrevisjon er at den gir kommunen mulighet til å rette feil før regnskapsavleggelsen av det endelige regnskapet. Interimrevisjon er med andre ord med på å sikre kvalitet i regnskapet og redusere risiko for feil i årsregnskapet, og utgjør en viktig del av revisors samlede grunnlag for å kunne bekrefte årsregnskapet som helhet, sammen med revisjonen som gjennomføres etter årsskiftet.

1.2.3 Årsoppgjørrevisjon

Revisjonshandlingene under årsoppgjørrevisjonen er i hovedsak substanskontroller rettet mot eiendeler, gjeld og egenkapital, herunder avstemming av vesentlige og risikoutsatte balanseposter. Revisor kontrollerer dokumentasjon, transaksjoner og vurderer hvordan kommunens internkontroll har vært gjennom året.

Revisjon av årsregnskapet omfatter også gjennomgang av regnskapsavslutningen (primært om bruk og avsetninger av fond er korrekt bokført og hvorvidt kommunestyrevedtak er fulgt opp). I tillegg kontrolleres noter opp imot regnskapet. Årsberetningen gjennomgås og sees opp imot kommunelovens lovbestemte krav om rapportering.

Resultatet av revisors arbeid avsluttes med frist 15. april hvert år ved å signere revisjonsberetningen.

2 UTFØRT REVISJON

2.1 Revisjon utført i årsregnskapet 2025

2.1.1 Driftsinntekter

Test av kommunens internkontroll

Bekreftelse av inntektene kan i stor grad bekreftes via ekstern bekreftelse (skatt og rammetilskudd, samt integreringstilskudd), samt analyser. Vi har derfor ikke gjennomført test av kontroller for inntektsområdet.

Revisjonshandlinger

- Analytisk substanskontroll av driftsinntektene generelt og av faste inntekter på brukerbetaling, skolefritidsordning, barnehage, pleie i institusjon og selvkostområdet. Inkludert å påse at innbetalingene er jevne gjennom året
- Kontroll av overføringsinntekter, blant annet fra integreringstilskudd (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet). Disse inntektene kontrolleres i hovedsak mot tildelingsbrev
- Kontroll av refusjonsinntekter, blant annet ressurskrevende tjenester, merverdiavgiftskompensasjon og ulike tilskudd
- Kontroll av skatt og rammetilskudd mot ekstern dokumentasjon, prognosemodellen fra Kommunesektorens organisasjon
- Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer bekreftes og kontrolleres mot kommunens avstemminger per 31.12.
- Kontroll at inntekter er periodisert i riktig år
- Kontroll av ordinær merverdiavgift mot terminoppgjør ved årsslutt
- Kontroll av estimat for ressurskrevende tjenester
- Kontrollert at det er fakturert med korrekte priser for et utvalg av vedtatte årsgebyrer/priser
- Kontroll av regnskapsført eiendomsskatt mot utskrevet eiendomsskatt
- Kontrollert at utgående fakturaer er i samsvar med bokføringslovens bestemmelser

Kontrollene til sammen underbygger at alle inntektene som vedrører kommunen blir bokført i regnskapet, samt at alle inntektsrelaterte balansekonti er reelle og faktisk eksisterer.

2.1.2 Driftsutgifter

Test av kommunens internkontroll

- Kjøp av varer og tjenester – attestasjon og anvisning (fullmakter)
- Tilgang til å overstyre data (autorisasjon og godkjenning)

Normalt tester vi også avstemming av leverandørgjeld gjennom året, men kommunen hadde ingen løpende avstemming gjennom året og er således ikke testet.

Revisjonshandlinger

- Terminvise bilagskontroller av driftsutgifter i forbindelse med merverdiavgiftskompensasjon

- Analytisk substanskontroll av driftsutgiftene
- Kontroll av overføringsutgifter – tilstrekkelig dokumentasjon, riktig registrering i regnskap og at det ikke ytes tilskudd mottakeren ikke har krav på, bilagskontroller
- Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld bekrefte og kontrolleres mot kommunens avstemming per 31.12.
- Kontroll av utgifter som skal periodiseres (anordningsprinsippet)
- Kontroll av kommunens bruk av kredittkort

Formålet for revisor er å kontrollere at kommunen ikke betaler for utgifter som ikke vedrører de, samt at balansekontoe viser all faktisk gjeld som kommunen har.

2.1.3 Finans

Test av kommunens internkontroll

- Løpende avstemming av bankkonti

Normalt tester vi også avstemming av startlån og sosiale lån, men kommunen hadde ingen løpende avstemming gjennom hele året og er således ikke testet.

Revisjonshandlinger

- Bekreftelse av og kontroll av kommunens avstemming per 31.12. av kasser og bankinnskudd og kontroll av renteinntekter
- Bekreftelse av finansplasseringer, aksjer og andeler – ingen plassering utover bank
- Kontrollert innlån, renter og avdrag – både verdiene oppgitt i balansen og at alle avdrag og renteutgifter er bokført og at kommunen har betalt minimumsavdraget
- Bekreftelse av utlån (startlån og sosiale utlån)

Formålet for revisor er å bekrefte at all gjeld, renteinntekter og renteutgifter er bokført i henhold til årsoppgaver fra bank/kredittinstitusjon. I tillegg at alle poster i balansen er reelle og korrekt verdsatt.

2.1.4 Lønn

Test av kommunens internkontroll

- Attestasjon og anvisning variabel lønn (manuelle lønnsbilag)
- Løpende avstemming av arbeidsgiveravgift og skatt gjennom året
- Kontrollert at de automatiske kontrollene i lønssystemet fungerer
- Kontrollert at de har terminvis avstemming mellom lønns- og regnskapssystemet
- Kontrollert at kun personer med fullmakt har oppdatert/korrigert opplysninger i lønssystemet
- Kontroll av spesifisert konteringsliste (forkontroll lønnsutbetaling)

Revisjonshandlinger

- Analytisk substanskontroll av lønnsposter
- Kontroll av kommunens avstemming per 31.12. og bekreftelse av:
  - Arbeidsgiveravgift, feriepenger, overtid, pensjon og skattetrekk
- Periodisering variabel lønn
- Kontroll av kommunens avstemming av sykepengerefusjoner og bekreftelse av dette per 31.12.

- Kommunens bruk av overtid
- Kontrollert at pensjon er bokført og stemmer mot aktuarberegningen
- Kontrollert om kommunen gjennomfører bestandskontroll av inn- og utmeldte i kommunens pensjonsordninger

Her er revisors oppgave å påse at utbetaling av lønn er korrekt og kun gjelder ansatte i kommunen, og at alle balansekontoeer tilknyttet lønnsområdet er reelle og korrekt bokført.

2.1.5 Investeringsregnskapet

Test av kommunens internkontroll

- Attestasjon og anvisning (fullmakt)

Revisjonshandlinger

- Skille drift/investering jamfør god kommunal regnskapsskikk (GKRS) nummer 4 – gjennomgang av prosjekter og bilagskontroll
- Aktivering av anleggsmidler og avskrivninger
- Finansiering av årets investeringer
- Inngående fakturaer/kreditnotaer – bilagskontroll
- Avslutning av investeringsregnskapet – kontrollere at regnskapet er avsluttet i samsvar med forskriftens bestemmelser
- Salg av varige driftsmidler
- Tilskudd fra andre
- Tilskudd til andres investeringer – primært tilskudd til kirken
- Kontroll bruk og avsetning investeringsfond
- Kontroll av manuelle årsoppgjørsposteringer

Formålet for revisor er å kontrollere at kommunen ikke betaler for utgifter som ikke vedrører de og at de ikke bokfører ordinære driftsutgifter i investeringsregnskapet, det vil si at kommunen ikke lånefinansierer til ordinær drift.

Skille driftskostnader og investeringskostnader

For dette området er det definert særskilt risiko. Dette er begrunnet i komplisert regelverk og skjønsmessige vurderinger knyttet til skille mellom drift og investering, som sammen med tidligere års erfaring med kommunen på dette området, øker risiko for vesentlige feil. For å dekke denne risikoen er det foretatt en gjennomgang av investeringsprosjektene for 2025, og prosjekter der det er høy risiko for vedlikeholdskostnader er plukket ut for detaljert kontroll.

2.1.6 Årsregnskapet

Test av kommunens internkontroll

- Kontrollert at administrasjonens økonomiske rapportering til kommunestyret sikrer rimelig regnskapsrapportering og budsjettoppfølging fra kommunens sektorer

Revisjonshandlinger

- Budsjettkontroll: gjennomgått kommunestyrevedtak med budsjettjusteringer og kontrollert vedtakene mot obligatoriske regnskapsskjema/budsjettskjema

- Kontrollert garantier gitt av kommunen og foretatt analyse av kretsløpene
- Kontrollert at årsregnskapet og noter er avlagt i henhold til lov og forskrift
- Vurdering av sammenhenger, trender med videre – analyse av drift og investeringsregnskapet mot budsjett
- Kontroll av avsetninger til og bruk av fond sammenlignet med budsjett/regelverket, bekreftelse av fondsbeholdninger per 31.12.2025, og påsett at renter er avsatt til bundne fond der dette er et krav
- Kontrollert at beregningen av selvkost er i samsvar med regnskapsførte tall for de ulike selvkostområder
- Kontroll av manuelle årsoppgjørsposteringer i driftsregnskapet

Ifølge ledelsen har det ikke oppstått hendelser etter balansedagen som har betydning for kommuneregnskapet for 2025.

Særattestasjoner

- Merverdiavgiftskompensasjon – 6 terminer
- Spillemiddelregnskaper – 6 stykker
- Registrering personer med psykisk utviklingshemming
- Særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester
- Andre attestasjoner – til sammen 6 stykker

2.2 Rapporteringspunkter – revisors erfaringer

Følgende punkter er tatt opp med administrasjonen i revisjonsnotat:

2.2.1 Finans

- Alle bankkontoene er avstemt per 31.12., men enkelte kontoer har åpne poster som ikke er forklart
- Kommunen har «ryddet opp» kassene og har nå ingen kasser med negativ saldo. Det foreligger ikke noen dokumentert telling av kommunens kontantkasser per 31.12.
- Tidligere avvik startlån er nå korrigert og regnskapet er i samsvar med Intrum sine rapporter
- Sosiale lån er avskrevet med kroner 217 896. Anbefaler at man også for resterende lån hele tiden vurderer realismen i disse kravene
- Kommunens andel i Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS og Nedre Romerike avløpsselskap IKS (nå Nedre Romerike vann- og avløpsselskap IKS) er ingen reell andel, men en regnskapsteknisk bokføring i forbindelse med kommunens inntreden i nevnte selskaper

2.2.2 Driftsinntekter

- Kommunen har avsatt kroner 1,4 millioner til tap, men har ikke bokført noe tap for 2025. Reskontroen per 31.12.2025 inneholder blant annet:
  - Krav på 75 000 kroner på selskap konkurs 2024
  - Krav på 75 000 kroner på selskap slettet i november 2023
  - Enkelte mindre krav på selskaper slettet i 2022–2023
  - Tilknytningsavgift fra 2017 og 2018
  - Skolefritidsordning – flere krav tilbake til 2017–2019

- Eldste krav for barnehage er tilbake til 2014 – her ligger det også fakturaer som skulle vært kreditert tilbake til 2012 og 2015

Revisjonen har fått opplyst at kommunen har gjennomført en grundig gjennomgang av utestående krav og at tapsføring vil bli gjennomført i 2026.

- Inntektsutjevningen for 2025 er feilperiodisert med kroner 2 502 006 (feil også i 2024 med kroner 842 000). Nettoeffekten av dette er at de har inntektsført kroner 1 659 428 for lite i rammetilskudd i 2025
- Kommunen sender inn to oppgaver for ordinær merverdiavgift (noe ingen andre kommuner gjør). For en av oppgavene hvor kommunen skylder penger har man innbetalt dette i februar og nullet ut gjelden i regnskapet per 31.12.2025. Dette kan de ikke gjøre, og gjelden skulle vært stående i kommunens regnskap som kortsiktig gjeld per 31.12.2025

2.2.3 Driftsutgifter

- Har cirka kroner 219 000 i kreditfakturaer liggende på leverandørreskontro, eldste tilbake til 2018. Disse bør følges opp og avklares. Har også to ubetalte fakturaer fra 2021 og 2022 som bør avklares

2.2.4 Lønn

- Saldo for konto 21914200 arbeidsgiveravgift premieavvik Statens pensjonskasse viser et avvik på kroner 763 536,48 mot saldo fra Statens pensjonskasse. Dette er tidligere kommentert fra oss og skyldes en feilføring fra 2023
- Saldo for konto 21941100 premieavvik KLP viser at akkumulert premieavvik er kroner 3 377 683 lavere enn saldo fra KLP. Inklusiv arbeidsgiveravgift utgjør dette en feilføring på kroner 3 853 936
- Sykepenger er godt ivaretatt og det er lite restanser utover 2025
- Forskudd lønn er ikke avstemt per 31.12.25
- Netto pensjonsforpliktelser på konto 24041100 viser et avvik på kroner 3 791 705 mot dokumentasjon fra Kommunal Landspensjonskasse. Dette avviket skyldes at arbeidsgiveravgift på netto pensjonsforpliktelser er ført på kontoen for netto pensjonsforpliktelser og ikke på egen balansekonto
- Arbeidsgiveravgift netto pensjonsforpliktelser Statens pensjonskasse er i motsetning til Kommunal Landspensjonskasse bokført på egen balansekonto, men er feilklassifisert. Denne skal stå som en fordring

2.2.5 Investeringsregnskapet

- Noen mindre feil, men skille drift og investering var i all hovedsak bra ivaretatt
- Kommunen har noen aktiverte anlegg utenfor anleggsregisteret (ikke avskrivbare anlegg). I tillegg lå det enkelte anlegg inne med negativ avskrivning, samt anlegg som ikke ble avskrevet

2.2.6 Årsregnskapet

- Kapitalkontoen viser et avvik på kroner 344 703 som bør korrigeres (hvis man ikke vet hva det skyldes, naturlig å føre mot disposisjonsfond)

- Etter revisjonens vurdering er enkelte av notene noe mangelfulle og kunne/burde vært mer utfyllende/informative

2.2.7 Årsberetningen/rapportering intern kontroll

- Sier noe om det man skal si noe om, men alltid en vurdering hvorvidt man skulle/burde si noe mer. Sier for eksempel lite eller ingenting om budsjettavvik investeringsregnskapet og ikke så veldig mye om intern kontroll
- Avvik fra budsjettpremisser i henhold til kommuneloven paragraf 14-7 punkt b er ikke kommentert

2.3 Revisjonsberetning mv.

Revisjonsberetning er avlagt uten forbehold og presisering.